

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din.

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti
telefon številka 8.

Štev. rač. pošte hran. 12.549

izhaja vsako nedeljo.

MURSKA
KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani: cela stran 800
Din, pol strani 400 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 15 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo.

IV. LETO

Murska Sobota, 17. oktobra 1937.

ŠTEV. 42.

Kitajci, Japonci...

Več tednov je že preteklo odkar so na Daljnem vzhodu zagrneli topovi in ko so se pod izstrelki zgrudili prvi ljudje, čigar naloga je bila, da branijo svojo ogroženo domovino, oziroma da izvršijo dejanje pohlepa po tuji svojini, ki naj služi za temelj novi velesili na pragu Evrope. Japonski pohlep po kitajskem ozemlju je zakoreninjen že v preteklosti. Šele pred leti je nagnala svojo armado na kitajsko obrežje in dosegla je tudi svoj namen. Od ogromne Kitajske države si je samovoljno odtrgala velik kos ter ga enostavno proglasila za svojega. Izgleda, da je bila to predigra današnjim dogodkom, ki so naperjeni za tem, da se spravi Kitajska pod Japonsko peto. Tokrat pa ja njihova akcija zadela na nepričakovane ovire. Kitajska sama se je notranje v zadnjih letih toliko opomogla, da se z uspehom stavlja v bran napadajočim Japoncem, poleg tega pa so se zganile tudi velesile, ker so uvidle nevarnost, ki jim grozi od Japoncev, če bi dosegli svoj načrt po katerem strmiyo. Hrepenenje po oblasti pa je le zunanja sila, ki goni Japonce v boj z Kitajci. Za sporom, ki je nastal na Daljnem vzhodu, pa stojte drugi momenti, ki so mogoče z vso večjo silo nagnali vojake japonskega vladarja v bojni metež.

Cenitev sil, ki si stojte v Japonsko-kitajskem sporu nasproti, ne sme nehati pri naštevanju vojakov, tankov, bojnih ladij in eroplanov. Ta neposredna vojaška moč predstavlja le majhen del sproženih sil, ki so se zadele druga ob drugo na Kitajskem. Upoštevati se mora, da ima Kitajska okrog 486 milijonom prebivalcev in da je to množica proti kateri se je težko boriti. Poleg tega pa obsega Kitajska država 8,4 milijonov kvadratnih kilometrov in nič ni pretirano, če se trdi, da bi bila ta ogromna država v stanju, da vsako japonsko armado, ki bi silila v njeno notranjost, utopi v svoji neizmernosti. Na jasnem pa si moramo biti, da tudi gotovi momenti v razvoju, ki se nanašajo na gornje podatke, ne govore v prilog Japonske, kar baš tem povzroča precejšnje skrbi. V prilog napadalcev govori

Tri leta...

Pred tremi leti je kri kralja Zdenka poškropila marsejski tlak. Strašna je bila žrtev, ki je zahteval 9. ok-

tober od našega naroda. Naše objokane oči so se takrat strahoma zazrle v mračno bodočnost: Kam nas bo vodila pot brez našega Voditelja?... Strel niso bili naperjeni le proti Njemu temveč tudi v nas. In rana se še danes ni zacelila. Še krvavi... Le pogledimo okrog nas in se vprašajmo, ali izvršimo Njegov testament, Njegovo zadnje naročilo: „Čuvajte Jugoslavijo!“ Marsikateremu bo težko pri srcu...

Pa nas tudi v teh mračnih trenutkih navdaja svetla misel, ko se ozremo na presto! k Njegovemu nasledniku: V Njega zaupamo da bo izvršil započeto delo očeta mučenika.

Slava spomnu kralja Mučenika!

le njih večja kulturna stopnja. Japonska se je v zadnjih šestdesetih do osemdesetih letih razvila iz zaostale srednjeveške države, z neprimerno naglico, v industrijsko in trgovsko državo. Ta razvoj je omogočal Japoncem, da so se tudi moderno oborožili, s čimer se Kitajska niti daleč ne da primerjati. Japonska oboroževalna industrija, njene tovarne za zrakoplove in velike ladjedelnice so v stanju, da v polni meri zadovolijo domači trg, seveda če so jim potrebne količine sirovin na razpolago. In baš v tem zadene mo ob jedro današnjega spora. Vprašanje sirovin je rak rana japonskega gospodarstva. Dežela sama ima le malo sirovin, zato je ves razvoj japonske industrije silovito utesnjen ter si išče skozi vsa zadnja leta izhod na ta način, da si pridobi ozemlje, iz katerega bi črpala svoje življenske potrebe. Japonska je bila navezana, da si je nabavila sirovine v inozemstvu ter je v tej borbi za blagom zadela ob druge, predvsem evropske industrijske države, ki so se čutile s tem prikrajšane in oškodovane za stare pridobljene pravice. In ker je Japonska rabila mnogo sirovin, je predvsem pospešila svoj izvoz in vsem je še v spominu doba, ko si žarnice, kolesa, svinčnike, ure itd. japonskega izdelka dobival po neverjetno nizki ceni. Ta val cenenegega blaga, ki je zaplul iz Tokia (glavno mesto Japonske) pa je kmalu upadel, ker so japonski gospodarstveniki prišli do spoznanja, da se na ta način ne

bo moglo zgraditi trdnih temeljev japonskemu gospodarstvu in omogočiti eksistenco vedno bolj se množočemu japonskemu delavstvu. Življenski obstoj 65 milijonov prebivalcev Japonske se ne more prikleniti na milost ali nemilost svetovnega tržišča. To prebivalstvo pa se od leta do leta večja in ker postaja ozemlje japonskega cesarstva pretesno, je bilo treba poiskati novih dežel, za nove množice. Najbližja pot je do prostane Kitajske in tja je Japonec nameril svoj korak. Potrebne so sirovine, potrebna so pa tudi ozemlja za naselitev tisočeri in tisočeri za katere ni v domovini več prostora. Iz tega vzroka je prišlo že pred leti do vojne, do spora z nekdanjo caristično Rusijo, do zavzetje Mandžurije, ustanovitve Mandžukoa, nekdanje kitajske pokrajine, in širjenje japonskega vpliva po ozemlju severne Kitajske.

Temu prebujajočemu Japoncu se je morala postaviti v bran Kitajska in to skoraj popolnoma nepripravljeno. Šele pred razmehoma kratkem času, se je Kitajska povzpela in to politično in gospodarsko, iz staroveških razmer, ki so dušila sto in stoletja vsak njen podvig in napredek. Priti so morale revolucije v državo, da se je vzdramila iz svojega tisočletnega sna in še danes ni prebolela teh notranjih potresov, ki rušijo tisočletno navlako. To ogromno delo, da se dovede Kitajce iz zaostalosti v tok sedanjosti, pa je delo le posameznikov, zato je v sivi bodočnosti

dan, ko bo ta naloga dovršena. Boriti se morajo proti starim navadam, ki so v ljudstvu zakoreninjene, boriti pa se morajo tudi protirevolucionarnim novotarijam, ki bi radi udušili vse, kar spominja na preteklost. Ustvariti je bilo treba novo državo, zgraditi vso gospodarstvo na novih temeljih, kar je zahtevalo neizmernih naporov.

To bi bil v splošnih obrisih podan vpogled v vzroke, ki so Japonce pognali v vojno, a obenem tudi kratek obris gospodarskega položaja vojskujočih se držav iz katerega se da marsikaj sklepati.

Obletnica
Koroškega plebiscita

Deseti oktober leta 1920 je bil temen dan v naši narodni zgodovini. Globoka rana se je zasekala v naše srce: izgubili smo naš Korotan. Po nesrečnem plebiscitu je ostalo še 100 000 naših rojakov v sužnosti ter prepuščeni še nadaljnemu boju za svoje narodne pravice pod nemškimi tlačitelji. Nič ni veselega, nič ni prijetnega, kar doživljajo tam onstran mej naših rodni bratje. Kljub temu, da se niso nikdar s silo upirali trenutnim gospodarjem, so za svojo strpnost želi le posmeh in preganjanje. Nemci so jim odvzeli slovenske šole, da jim lažje vcepijo nemško miselnost in da bi jim iztrgali materin jezik, ki je največja ovira vsakega raznarodovanja. Naši bratje onstran Karavank so tako obsojeni na težek križev pot, ki jim res pije življenske sile, ne more jim pa odvzeti in zamoriti slovenske miselnosti in ljubezen do vsega, kar čuti in misli slovensko. Ta bolelost pa nas zadene še huje če pomislimo, da uživa peščica raztresenih Nemcev po nekaterih naših mestih vse pravice narodne manjšine: nihče jih ne ovira v njihovem kulturnem delu, imajo svoje šole in svoje učitelje ter najsvetejše kar nosi vsak človek v sebi, to je zavest narodnosti in ljubezen do materinega jezika, jim nihče ne ogroža.

Med tem, ko se vsi Slovenci spominjajo z tugo v srcu na usodo tisočev naših bratov, ki žive ob Gospe sveti, ob Zilji in Dravi, v Rožu in obronkih Karavank, se tamkaj vrše bučne proslave, ki jih prirejajo oni ljudje, ki so pred 17 leti zagospodovali nad našo narodno lastnino.

Kakor se je plebiscit krivično končal za nas in nam na goljufiv način

iztrgali naše najlepše pokrajine, tako upamo, da bo v bodočnosti opran ta madež v naši zgodovini in da nam bo zasijal dan, ko se bodo po pre-roških besedah pesnika preroka združili vsi Slovenci, pod streho ene hiše. Naj bi pomenila letošnja obletnica stvarnega dela v tem pravcu. To bi bil najboljši odgovor onim, ki si proti človeškim in božjim postavam lastijo

pravico nad našim in samo našim Korotanom.

Mirovno pogodbo so sklenili

Čeravno delno, pa vendar! G. Jandrič je zadovoljen, drugi pogodbeniki tudi. Najbolj pa g. Šandor in g. Julika, g. Joško se je od veselja silno smejal. K temu se z veseljem pridružujemo in k pogodbi iskreno čestitamo!

POLITIKA

Po vsej državi so preteklo soboto svečano počastili spomin na blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Kraljeva družina z Nj. Vel. kraljem Petrom II na čelu se je na ta dan podala na grob pokojnega vladarja na Oplenac. Globoko občutene proslave so bile posebno v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani. Enako poročajo tudi iz inozemstva, kjerkoli žive skupine jugoslovenskih rojakov, da so se povsod spominjali obletnice marsejske tragedije.

O zadevi konkordata, ki je bil pred meseci sprejet v narodni skupščini, je izjavil predsednik vlade dr. M. Stojadinović, da je istega dne, ko je bil konkordat sprejet v skupščini izjavil, da pogodba s katoličansko ne sme kaliti verski mir v državi in da ne bo vlada takoj izročila konkordata v nadaljno razpravo. Nadalje omenja, da se razmere niso spremenile v taki meri, da bi mogel spremeniti svoje stališče, ki ga je podal pred dvema mesecema. Dosledno temu stališču ne bo vlada izročila senatu zakonodajnega predloga o konkordatu v razpravo in sprejetje.

Po dolgotrajnih pogajanjih se je slednjič združena opozicija sporazumela za enoten nastop in program. „Hrvatski dnevnik“ je objavil v svoji posebni izdaji službeno objavljeno besedilo, iz katerega povzamemo nekaj točk: Sestava nove koalicijske vlade, ukinitve ustave, sestavitev nove začasne ustave, sestavitev novega volilnega zakona, volitve v ustavodajno skupščino, delo v skupščini, v kateri bi bila zagotovljena enaka pravica tako Srbom, kakor Hrvatom in Slovincem.

Takoj po objavi sporazuma, ki je stal v središču notranje političnega življenja v zadnjih dneh, so začeli razni časopisi pisati za in proti sporazumu. Posebno politični krogi izven združene opozicije so se razpisali ter pravijo, da sporazum ne bo uredil tisto, kar mu je glavni cilj, to je hrvatsko vprašanje, ki ostane še nadalje popolnoma odprto kot predmet novih in nadaljnjih pogajanj. Nadalje pišejo predvsem o ustavi ter naglašujejo: „Pri vsem tem se pozablja važno dejstvo, da v naši državi danes obstoji kraljevo namestništvo, ker je kralj mladoleten. Ali se v takšnih razmerah sploh more spremeniti ustava in zlasti, ali se more k temu še vsa ustava ukiniti? In mar ni ravno nasprotno dolžnost vseh in vsakogar da varuje ustavo, ki nam jo je zapustil pokojni kralj Zedinitelj — ustavo takšno, kakršna je do polnoletnosti kralja?“

Iz teh in še drugih dejstev trdijo krogi izven združene opozicije, da sporazum ne ureja glavnega problema (Hrvatsko vprašanje), da vodi sklenjena pogodba državo v negotovost in da ne spoštuje demokratičnih načel, da se pride po redni z ustavo predpisani poti na upravo države in ne po poti državnega udara.

Vodstvo združene opozicije se sedaj pripravlja na agitacijo med ljudstvom, ki mu hoče pojasniti cilje sporazuma. S prirejanjem shodov namerava začeti takoj, ker se boje, da jih ne bi njihovi nasprotniki prehiteli in z napačnim tolmačenjem sporazuma poskušali zbegati pristaše združene opozicije. Zato bodo že v par dneh priredili prvo veliko zborovanje v naši prestolnici.

Iz inozemstva se je vrnil poslanec Dinić. Ko je lani 6. septembra poslanec Arnautović streljal v narodni skupščini na predsednika vlade, je bil sosterilstva obtožen tudi poslanec Dinić, ki pa je odšel v inozemstvo preden je mogel biti aretiran. Nedavno pa je bilo kazensko postopanje proti njemu ustavljeno.

Narodna skupščina se bo sestala 18. t. m. Na prvi seji bo zaključeno letošnje zasedanje Narodne skupščine. Naslednja seja pa bo že 20. oktobra. Časopisi pišejo, da se po raznih skupščinskih klubih pripravljajo na obravnavo raznih perečih političnih vprašanj, zlasti pa na volitve novega predsedstva ter članov stalnih skupščinskih odborov.

V „Službenih novinah“ je že izšla uredba, s katero se bodo državnim uradnikom povišale plače. Uredba stopi v veljavo dne 1. nov. t. l.

Župani iz brodskega sreza, pristaši dr. Mačka, so imeli zborovanje, na katerem so med drugim tudi razpravljali o novi ureditvi vzdrževanja osnovnih šol. Zahtevali so, z ozirom na to, da banovina premalo plačuje za vzdrževanje šol, naj se vzdrževanje šol zopet prenese na občine, ki morajo zaradi nezadostnih banovinskih podpor itak tudi sedaj sami prispevati, če nočejo, da jim šole propadejo.

Voditelj Madžarov v Vojvodini je pozval svoje prijatelje, naj mu sporočijo takoj vse svoje želje, glede šolske vzgoje madžarske dece. S temi podatki bo razpravljajal s pristojnimi ministri za izpolnitev obljub, ki so jih dobili pri zadnjih občinskih volitvah.

Nov zemljoradniški klub se je ustanovil v narodni skupščini. Člani tega kluba se bodo podali v borbo proti onim zemljoradnikom, ki so se priključili združeni opoziciji. Kot glav-

no agitacijsko sredstvo bodo navajali očitek, da so zapustili načelo narodnega in državnega edinstva ter priznali separatistično načelo o treh narodih.

Predsednik naše vlade dr. Stojadinović je pretekli dne odpotoval v Francijo, da obnovi gospodarsko in vojaško pogodbo med našo državo in Francijo. Povsod je bil sprejet z največjimi častmi in z velikim navdušenjem. Iz Pariza je potoval v London, kjer je tudi imel važne politične razgovore z vodilnimi angleškimi državniki.

Zaradi Japonskega navala so utrpeli Kitajci samo v bližini mesta Šanghaja 56 767 mrtvih. Zanimivo je, da so v tem času zajeli Japonci samo 580 kitajskih vojakov, kar dokazuje veliko bojevitost kitajskega vojaštva. Japonci so nadalje zaplenili 482 kitajskih strojujč ter 3147 pušk.

Nadaljno napredovanje Japoncev ogrožajo velike poplave. Nad 7000 kvadratnih kilometrov ozemlja je že pod vodo. Poplave ogrožajo uničiti japonske zaloge živil in municije ter onemogočajo tudi vsakršen dovoz. Japonci se bojijo najhujšega.

Nepristranski vojaški opazovalci poročajo iz Španije, da prihajajo iz Maroka (Afrika) h generalu Francu vedno novi transporti tujih prostovoljcev. V poslednjih dneh so pripeljali v Španijo preko 20 tisoč tujih plačancev.

V Tokiu (Japonska) je nastala strašna eksplozija v neki tamkajšnji smodnišnici. Število smrtnih žrtev presega več sto. Smodnišnica je, radi vojne na kitajskem, delala s polno paro in je bilo v njej zaposlenih okrog 2000 ljudi. Baje je eksplozija bila povzročena namenoma. Uvedla se je stroga preiskava.

V avgustu so narasle vloge pri 8 slovenskih hranilnicah

Po podatkih Zveze jugoslovenskih hranilnic v Ljubljani so znašale vloge pri 29 slovenskih hranilnicah dne 31. 8. 1937 1.013.019.952 dinarjev. V primeru s stanjem dne 31. julija opazamo torej sorazmerno nizek padec za 3 milijone dinarjev, kar odgovarja približno znesku obresti, katere pripisujejo hranilnice vlagateljem za vsak mesec.

Vloge na knjižice so narasle pri 6 hranilnicah, vloge v tekočem računu pri 7 hranilnicah, celotne vloge pa pri 8 hranilnicah. Tudi število vlagateljev je naraslo pri nekaterih hranilnicah, in sicer število vlagateljev na knjižice pri 8, vlagateljev na tek. račun pri 7, skupno število vlagateljev pa pri 8 hranilnicah. Pri vseh slovenskih hranilnicah je bilo 31. 8. 1937 136.282 vlagateljev.

Te številke dokazujejo, da je gibanje vlog pri hranilnicah sorazmerno ugodno in da se zaupanje vlagateljev v denarne zavode polagoma boljša.

DOMAČE VESTI

Murska Sobota:

— Osebna vest. Kakor je razvidno iz časopisnih poročil, je premeščen od tukajšnje davčne uprave na davčno upravo v Radgono g. Perkič. Odhajajočemu domačinu, ki je bil mnogo let v službi v našem kraju, želimo na novem službenem mestu mnogo uspeha!

— Prekmursko muzejsko društvo bo imelo redni letni občni zbor dne 24. oktobra 1937 ob 10. uri dop. v Meščanskem domu v Soboti. Spored: Predavanje, 1. Zapisnik zadnjega obč. zbora, 2. Poročila odbora, 3. Volitve, 4. Razno. Prosimo, da pred občnim zborom poravnate članarino. Odbor.

— Koncert gasilske godbe. V soboto, dne 16. t. m. priredi tukajšnja godba naših požrtvovalnih gasilcev svoj prvi koncert v dvorani Sokolskega doma, z začetkom ob 20. uri. Vest o prvem nastopu naše godbe na pihala, ki bo nastopila z izbranim koncertnim programom, je z zadovoljstvom navdala slehernega, ki z ljubeznijo motri napredek našega kraja. Po za-

četnih krčih, ko je že marsikdo mislil, da je akcija domačega gasilskega društva v svojem naporu da organizira svojo lastno godbo, propala, se je pred kratkim godbeni odsek požarnikov reorganiziral ter je vodstvo prevzel g. Lah. Njegova osebnost nam je že takrat bila največje jamstvo, da uspeh ne bo izostal. Da niso bile naše nade neopravičene, nam je najboljši dokaz sobotni koncert, ki že po svoji zamisli zasluži, da se častita neumornemu kapelniku g. Lahu, ki je v razmeroma kratkem času usposobil godbenike tako, da lahko stopijo pred najširšo in glasbeno kritično javnost. Prepričani smo, da bo udeležba s strani občinstva na sobotnem koncertu res številna, ker le na ta način bomo dali našim godbenikom pri požarni brambi potrebno moralno oporo za pot v bodočnost. Poleg koncertnega dela bo preskrbljeno tudi za nepresiljeno zabavo. Vstopnine ni.

— Protiplinska razstava. V današnji dobi je važno, da je vse prebivalstvo seznanjeno s protioplinskimi sredstvi v slučaju vojne. Zato je kra-

IZBRALI smo radio-aparate, ki so na beograjskem velesejmu zbudili senzacijo.

astopa mo: MINERVA / ORION
SACHSENWERK
SIERA / STANDARD

3+1 cevni super Din 3.300

2 letno jamstvo — na 18 mesečno odplačilo. Naši odjemalci plačajo pri popravilih po preteku jamstva le material * Zahtevajte predvajanje našega 5 c. baterijskega aparata s skrajno znižano ceno.

RADIO NEMEC - MURSKA SOBOTA.

ljevska banska uprava ob sodelovanju direktorije državnih železnic organizirala potujočo protiplinsko razstavo, da bi se na ta način mogla vršiti uspešna propaganda zaščite pred napadi iz zraka med širokimi sloji prebivalstva. Takšna razstava obišče tudi tukajšnji srez in sicer bo v M. Soboti na kolodvoru dne 24. oktobra t. l. ob 8 45 uri, odhod 25. okt. ob 4. uri 30 min. Dne 25. oktobra bo razstava ob 5. uri na postaji v Mačkovcih, odhod 26. okt. ob 5 12 uri, dne 26. oktobra bo razstava ob 5 53 uri na postaji na Hodoči, odhod dne 27. ob 6 30 uri. Sresko načelstvo v M. Soboti opozarja tem potom vse prebivalstvo in šole v srezu M. Sobota, da razstavo obiščejo in si jo ogledajo. Pripominja se, da se razstava v doglednem času ne bo vrnila v te kraje.

— **Osebnost.** Narodni poslanec g. Benko Josip je izstopil iz kluba narodnih poslancev JRZ.

— **Komemoracija.** Kakor povsod, tako se je tudi tukaj vršila komemoracija po pokojnem kralju Aleksandru I. Zedinitelju. Žalnih svečanosti v vseh cerkvah se je udeležilo veliko število ljudi. Tudi komemoracija v Sokolskem domu je bila prav dobro obiskana.

— **Železniška nesreča.** Dne 12. oktobra zvečer so vozili iz Beltincih v Gornjo Radgono perutnino, na avtomobilu lastnice Probst Ane iz Lutverih. V avtomobilu je sedel šofer Štradrner Henrik, Rezi Sigert in Čagran Martin. Avto je bil visoko naložen z perutnino in zaboji napolnjeni z jajci. Pri prelazu niso bile zapornice spuščene, avto je prevozil z vozilom preko proge, lokomotiva osebne vlaka je zadela v zadnji del avta in precej poškodovala karoserijo. Vслед udara je zadnji del avtomobila zaneslo v jarek. Poškodovan je samo šofer, ki je dobil rane od zlomljenih šip.

— **Zahvala.** Potujoča knjižnica KPA se g. L. Norčiču najlepše zahvaljuje za brezplačno popravilo nekaterih že obrabljenih knjig, kakor tudi za začasen prostor za sortiranje istih.

— **Poštnoavtobusni promet M. Sobota—Gornja Lendava.** Dne 9. t. m. se je vršil komisijiski ogled ceste in poskusna avtovožnja. V tej komisiji so bili zastopani g. Vutkovič Slavko, ga. Vutkovičeva, v. d. upravnik pošte Hočevnar Hedvika, bančni ravnatelj in predsednik S. K. Mure g. Lipič Jožef, tajnik S. K. Mure g. Peterka Rudolf in dijak petošolec Vutkovič Dušan. Komisija je baje spoznala cesto za prometazmožno izvzemši serpentin pri Gornji Lendavi, ki je zaenkrat za tako težke avtobuse neuporabna. Upamo pa, da se bo to v doglednem času popravilo tako, da bo mogoč reden promet iz M. Sobote čez Gornjo Lendavo do Rogoševca.

— **Smrt.** Pred kratkim je umrla Bukovec Ivanka iz G. Radgone, ki je služila pri g. Kozarju. Imela je majhen izpuščaj pod očesom, kateri se je začel znotraj gnajiti, nakar je dobila vnetje možganske mreže. Bila je vsaka zdravniška pomoč zastonj. Naj počiva v miru!

Tišina

— V časopisih smo čitali o gospodarskem napredku našega Goričkega in Ravenskega onstran Ledave. Navedena so bila selekcijska društva,

zidava silosov, umetnih gnojišč, drevesnice, zidava gasilskih domov, nabava motornih brizgaln v občini Šalovci, naprava mestnih tehtnic itd. In pri nas? Dasiravno imamo z ozirom na ravni teren, dobro zemljo, prometni kraj, goste naseljenosti, vse pogoje za moderen gospodarski napredek nimamo teh naprav kot jih imajo naši Goričanci in Ravenci onstran Ledave. Mostna tehtnica bi bila velike važnosti za Tišino in sosednje vasi. Čeravno ima občina ob križišču ceste pred gostilno Žokš zelo primeren prostor za napravo mostne tehtnice, se nihče ne zveni za njeno postavitev. Zgodi se, da kdo proda svoje živinče prekupčevalcu, ne da bi znal koliko tehta in ko kasneje dozna, da je živinče prodal močno pod ceno, začne moledovati ter se jeziti, kar povzroča v mnogih slučajih tudi prerekanja in nesoglasja v družini. Pri tem pa ne pomisli, da si je sam kriv, odnosno da so krivi merodajni faktorji, ki niso v skrbeh za gospodarski napredek občanov tako, kakor bi bilo potrebno. Tako je tudi ob prodaji sena, slame in drugih pridelkov. Vse to se tehta na domači starinski tehtnici, kar povzroča mnogo dela in v gotovih slučajih nepravilno tehtanje, pa bodisi v korist prodajalca ali pa kupca, kakor pač slučaj nanese. Vse to bi se z lahkoto in pravilno izvršilo na mostni tehtnici, ako bi ta bila na razpolago. Če imajo mostne tehtnice druge manjše vasi, ki niso na tako prometnem mestu, kot je središče naše občine, zakaj bi je ne imeli mi! Merodajni faktorji zdramite se in začnite z večjo vnmemo delovati za napredek našega gospodarstva.

— **Učiteljska stanovanja.** Na naši šoli so nastavljeni 3 učitelji in 6 učiteljic, ki nimajo primernih stanovanj. Le za silo so nekateri najeli pri nekaterih posestnikih neprimerno majhne sobice, ki ne odgovarjajo ne njihovega poklica, ne delu, ki ga morajo kot vzgojitelji izvrševati. Kakor se veselimo napredku naše mladine v izobrazbi, tako bi morala biti naša dolžnost, da damo vzgojiteljem naših otrok tudi primerna stanovanja. Z množitvijo naših družin bo stalna potreba prosvetnih delavcev, katerih število se bo v bodoče morda še zvišalo. Dolžnost občinske uprave kot lokalne oblasti, bi bila skrbeti za primerna stanovanja javnim nameščenecem v naši občini. Ker se pa primerna stanovanja pri tukajšnjih posestnikih nemorejo dobiti, niti ni tega v bodoče za pričakovati, je potrebno, da bi občina sezidala stanovanjsko poslopje z zadostnimi stanovanji. Mesta za to ima dovolj. Stanovanjsko poslopje bi se pa v doglednem času z dobljeno najemnino izplačalo.

— **Gasilski dom in brizgalna.** Ob glavni cesti na cerkveno gospodarsko poslopje je bila prislonjena lesena stavba, ki je bila v razpadu in ki so jo imenovali gasilski dom. To „uto“ je pustil letos cestni odbor odstraniti, ker je ovirala javni promet in delala dokaj čuden vtis na tuje potnike in bila kaj neokusno postavljena na cestno zemljišče. Še dobro uporabno brizgalno so pa gasilci odpeljali v šrambo nekega kmeta. Samo ob sebi

HORNYPHON RADIO

Najelegantnejši v obliki. Najboljši in najcenejši v kvaliteti! ČISTI NARAVEN TON brez vsakega šuma. **30% prihranka na toku!** En gumb za postaje in regulacije jakosti glasu. Isti aparati na izmenični tok in pa baterije.

Predvaja Vam tudi na domu brez vsake obveze:
ŠTIVAN ERNEST tehnična trg. M. SOBOTA.

je umevno, da nemorejo gasilci dragocenega gasilskega orodja vzdrževati v privatnem skednju v tako čistem in vporabnem stanju, kakor bi ga lahko v lastnem gasilskem domu. Zato se pa gotovi gospodje ne zmenijo in pravijo naj si gasilci gasilski dom sami priskrbijo. Tem gospodom ni dovolj, da stojijo gasilci vedno pripravljeni za nesebični nastop, nego še želijo, da bi poleg tega z lastnimi denarnimi sredstvi sezidali tudi gasilski dom in nabavili vse druge potrebnosti, ki jih rabijo za uspešen nastop na požariščih. To je pač znamenje zaostalosti.

— **Dohodki iz krajevne imovine.** Menda je malo vasi v našem Prekmurju, ki bi imele toliko letnih dohodkov iz krajevne imovine kot so Tišina in Tropovci. Toda ti dohodki se niso uporabljali za namene krajevnih potreb, nego se jih je razdelilo med davkoplačevalce in deloma uporabljale za dela, ki bi se lahko izvršila potom robote brezplačno. Druge vesnice niso delale tako, nego so doklade uporabljale za gospodarski napredek. Zato dičijo danes njih vasi lični gasilski domovi, mostne tehtnice, motorne brizgalne, drevesnice in še mnogo drugega, kar v Tišini vse pogrešamo. Neprijetna je ta ugotovitev za Tišino, posebno tudi zato, ker ima z ozirom na svojo lego, cestno križišče, priden in skrben narod, vse pogoje za gospodarski in kulturni procvit. Proč s starimi metodami, onemogoči naj se vpliv nesebičnim ljudem, začne naj se s stvarnim delom, da se doseže ono kar je zamujeno in kar v večjih drugih krajih že davno imajo. Pa brez zamere!

GASILSTVO:

Odlikovanje naših požarnikov. Glasom obvestila gasilske zajednice v Ljubljani so bili odlikovani naslednji gasilci murskosobotške gas. čete.

A) Za 10 letno službovanje z bronasto kolajno: Majer Štefan, Gomboši Štefan, Števančec Viktor, Šeruga Josip, Lajnšček Franc ml., Sečko Ludvik, Gorički Štefan, Obal Josip, Fujs Karol, Kalamar Karol, Gredar Anton, Novak Josip, Kuzmič Leopold in Kuzmič Alojz.

B) Za 15 letno službovanje z srebrno kolajno: Bac Ludvik, Denko Jakob, Šebjan Miha, Küplen Štefan in Sečko Ivan.

C) Za 20 letno službovanje z zlato medaljo: Worel Josip, Rituper Alojz, Lajnšček Franc st., Rehn Janez, Paurič Mate, Šajt Franc.

Č) Za 30 letno službovanje z zlato medaljo z eno pal. vejico: Gregora Janez in Šarotar Janez.

D) Za 40 letno službovanje z zlato medaljo in dvema pal. vejici: Norčič Franc in Zelko Josip.

E) Za 50 letno službovanje z zlato kolajno z tremi pal. vejicami: Čenar Janez, Barbarič Štefan, Števančec Anton, Gumilar Miha in Sečko Josip.

Dostavljeno četi pod tuk. šte. 919 od 9. X. 1937.

Izjava.

Podpisani Rituper Emerik iz Dankovcih št. 30. oskrbnik (tutor) g. Car Aleksandra iz Dankovcih št. 9. javlja vsem prizadetim, katerim dolguje g. Car Aleksander, naj se javijo v teku 10 dneh pri podpisnem oskrbniku v svrhu izplačila.

Kdor se bo prijavil pozneje se mu nebo več pripoznal dolg.

Dankovci, dne 13. 10. 1937.

RITUPER EMERIK
oskrbnik.

**Oglašajte
v „Murski Krajini“!**

HALO!

Zaradi preselitve dajem pri vsem blagu

20% popusta

Jonaš Janez, manufakturna trg. M. Sobota.

HALO!

SINGER ŠIVALNE STROJE

za vsakovrstno uporabo v najmodernejših opremah, na nožni ali električni pogon Vam nudi

Joško Brumen trgovec
v Murški Soboti.

Zelo ugodno, dolgotrajno odplačevanje v mesečnih obrokih. Nadomestni deli, razni aparati za posebna fina dela, Singer sukanec itd.

Posredovalnica kupa in prodaje posestev Maribor, Aleksandrova 33

ugodno prodaja

hišo z gospodarskim poslopjem in 9 oral zemlje. Cena Din 32 000.—.

Informacije da: **KERČMAR ŠTEFAN**
Murska Sobota, Benkova ul. 10.

Brezobvezno bančno poročilo

Cene najvažnejših VALUT

v majhnem blagajniškem prometu:

Engleski funt sterling 1 kom	Din 230 50
Francuski franki 100 "	" 145.—
Amerikanski dolar 1 "	" 46.90
Isti v čeku 1 "	— do 47.25
Kanadski dolar 1 "	" 46 50
Italijanska lira	
Česke krone 100 "	" 145.—
Nizozemski florin 1 "	" 23.50
Nemška marka v bankovcih 1 kom	" 9.50
" " v srebru 1 "	" 12.—
Avstrijski šiling v bankovcih 100 "	" 860.—
" šil. v srebru in drobiž 1 "	" 8.25
Magyarški pengő po 100 kom	" 900.—
Urug. peso 1 "	" 11.—
Argent. peso 1 "	" 17.50
Tečaj deviz v dnevnikih.	

Zatiranje komarjev!

Kakor v sosednjem lendavskem in ljutomerskem srezu ter na Dravskem polju se je tudi v srezu Murska Sobota tekom poletja pojavila bolezen malarija (trešlika). Malarijo prenašajo samice komarjev (Anopheles), ki jih je tudi v tukajšnjih krajih zelo veliko. Zato je dolžnost vsega prebivalstva, da ta mrčes z vsemi silami uničuje.

Velika nevarnost obstoja, da se drugo leto malarija še bolj razširi in tako zadene naše prebivalstvo težka bolezen, ki zelo oslabi človeški organizem. Zato se mora vsakdo zavedati, da je v borbi proti malariji najbolj uspešno sredstvo uničevanje komarjev, ki se zelo hitro množijo posebno v močvirnatih krajih, kjer je dosti stoječih mlak in nereguliranih tekočih vod. Dokazano je, da se iz ene same samice izleže v šestih generacijah v enem samem poletju do 64 milijonov komarjev.

Smo pred zimsko dobo, ko je prilika za uničevanje komarjev najbolj ugodna. Pokončati je treba samice, ki iščejo zavetja za prezimovanje po špranjah in razpokah v stenah stanovanj, v kleteh, hlevih, škednjih in drugih prostorih. Pokončati jih moramo, predno se zaležejo v topla skrivališča. One samice, ki ostanejo preko zime žive, polagajo na spomlad v najbližnji okolici v mlake in stoječe vode svoje jajčeca.

Najbolj preprost in vendar uspešen način je pobijanje komarjev po stenah s cunjami ali muhalniki, kakor se pobijajo tudi muhe. Za temeljito uničenje pa se uporabljajo kemična sredstva, ki sežejo tudi v špranje kamor se s cunjami ne more, n. pr. 2 5/10 raztopina aphidona, raztopina maznega mila s tobačnim izvlečkom. Komarje uničujemo z brizganjem teh raztopin. Uspešno je tudi žveplanje prostorov, s čemer se komarji oamijo ter nato pokončajo. Tudi kajenje z borovimi vejicami je v zaprtih prostorih uspešno.

Še važnejše je uničevanje komarjevih ličink v vodi. Uspešno sredstvo je pertolizacija stoječih vod in mlak, ki se morajo osušiti. Posebne vrste rib (gambuzi) se dajejo v vode, da uničujejo zarod komarjev.

Čez zimo naj vsakdo skrbi, da se ne bo nikjer nabrala stoječa voda. V luže in mlake, v raznih odvrženih posodah, loncih in črepinjah se lahko nabere voda, v katero potem spomlad ležejo samice komarjev svoja jajčeca. Zato je treba take posode in črepinje odstraniti, stoječe voda pa osuševati.

Sreski načelnik:
Dr. Bratina, s. r.

Denar

vržete skozi okno,
ako kupite stare vrste peči!

9 NABAVITE SI

ZEPHIR

peč

s katero kurite za

Din 2'—
24 ur.

Samoprodaja:
L. FRIM
M. SOBOTA

Odbor Mure : Oficirji 6:3 2:2

Pri oficirjih se je zlasti odlikoval g. Dimitrijevič, predribral je večkrat mnogo igralcev, nasprotnikovih in pa lastnih, pri streljanju pa je imel neverjetno smolo, vodja napada g. Košutič je premišljeno vodil svojo vrsto in ni bil kriv težkega poraza, pri g. Cvirnu se pozna, da že najmanj 32 let ni igral nogomet, pač pa je dal svojim tovarišem dragocena navodila glede taktike. In res, dokler je on igral je bil rezultat 2:21 G. Špoljarič ima teorijo v mezincu ter slovi kot izvrsten nogometni strokovnjak, dočim so bili odbojni udarci g. Hermana tako siloviti, da se je žoga kar po 1, večkrat tudi 1 in pol m kotalila po zraku. Vidno se je potrudil g. Jokovič, čigar teoretično znanje so vsi gledalci občudovali, bil je speci-

jalist v izvajanju prostih strelav, ki jih je pa sodnik pozabil diktirati. Tudi rezervni oficirji so se uveljavili. Branilca g. Fabič i g. Nadai E. sta pošiljala napadu lepo uporabljive žoge, ki so jih napadalci morali poiskati v — autu. G. Nemeč Lajči je zabil lep gol, nasprotniki so zelo pazili na njega! Vrtar Mure g. Šiftar Štefan je bil naravnost idealno uporabljiv, s svojo obilnostjo je zavzemal skoro ves prostor v голу, tako da niso bili oficirji zlahka v stanju, da zabijejo gole. Junak dneva je bil res g. Cvetko Oton. Njemu se ima Mura zahvaliti za zmago! G. Turk Joška ml. po zanimanju savezni nogometni sodnik kot branilec se je zlasti odlikoval v napadu — sijajno je zabil avtogo! G. Tručl je bil povsod — v drugem polčasu v loži. Zamenjal ga je g. Kapetanovič, ki je igral z neverjetnim elanom — vsi so se ga bali. Halfa g. Hojer in g. Hreško sta izvršila svojo nalogo stoođstotno. Čudoviti so Hojerjevi cxfordi ter krasno dribla Hreško. G. Škrilec je skrit talent, potrudil se je igral je double W sistem in je zabil najlepši gol dneva — z glavo. Izmed napadalcev je imel smolo g. Norčič — ni zabil gola in pravijo, da znaajo njegovi sinovi boljše igrati nogomet. G. Kardoš Ivo je pokazal svojo staro borbo formo z edino razliko, da je sedaj zabil tudi dva gola. Vodja napada je bil g. Nemeč Janez ki je obenem načelnik nogometne sekcije Mure. Vsi nogometaši se kar niso mogli dovolj načuditi „načelnikovi“ spretnosti — tudi on ni zabil gola. Naknadno smo pa zvedeli, da je g. Nemeč zabil en gol. Oficirji so reprezentirali starost 303 let in težino 796 kg, Muraši pa 342 let in težino 773 kg.

Mura : Gradjanski 3:0 (1:0).

Prvenstvena tekma na igrišču Gradjanskega v Čakovcu. Tehnično boljše moštvo Mure je zaslužno zmagalo ter je spravilo ponovni dve točki na varno. Rezultat odgovarja poteku igre. Gole sta zabila v 33 m prvega polčasa Starc v 9 in 42 minuti drugega polčasa pa Hojer. Sodl je dobro in objektivno ss. g. Reinprecht iz Celja.

Prvenstvena tabela:

1) Rapid	5	4	0	1	13:10	8
2) Mura	4	3	0	1	12:4	6
3) Maribor	5	3	0	2	18:12	6
4) Železničar	5	2	0	3	12:17	4
5) ČŠK	3	1	0	2	9:8	2
6) Gradjanski	4	0	0	4	3:16	0

ISSK Maribor v M. Soboti.

Mura stoji v nedeljo pred težko preizkušnjo: dokazati mora proti odličnemu moštvu ISSK Maribora, da njeni dosedanji uspehi niso bili slučajni. Maribor je trenutno v izborni formi, kar dokazujejo prepričljive zmage nad Železničarjem 3:1, ČŠK om s 3:1, Gradjanskim s 7:1. Muraši bodo morali napeti vse sile, če hočejo ponoviti proti trenutno najboljši enajsterici Maribora zadnji uspeh. V nedeljo je mnogo odvisno tudi od domače publike, ki bi znala s potrebnim vspodbujanjem pomagati domačega zastopnika do zmage.

Gumijaste čevlje

popravlja najboljše in najcenejše GEZA BENČEC, čevljar Moravci.

TRBOVELJSKI PREMOG

3 je na zalogi pri **HEIMER-u.**

J 174/37

Dražbeni oklic

Dne 26. novembra 1937 ob 1/2 10. uri bo pri tem sodišču v sobi št. 18 dražba nepremičnin: hiše, njiv in gozdov.

Zemljiška knjiga: Vančavas vl. št. 44, 39, 56, 146 in 184.

Cenilna vrednost: 15 273 Din.
Najmanjši ponudek: 11.182 Din.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, so priglasiti sodišču najpozneje pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle uveljaviti glede nepremičnin v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Murški Soboti odd. IV., dne 5. okt. 1937.

J 687/37—6

Dražbeni oklic

Dne 30. novembra 1937 ob 1/2 9. uri bo pri tem sodišču v sobi št. 18 dražba nepremičnin: njiv, travnikov, vinograde in gozda.

Zemljiška knjiga: Križevci 1/2 vl. št. 633, 1/3 vl. št. 307 in 1/4 vl. št. 362 ter 392

Cenilna vrednost: 6805 Din 75 p.
Najmanjši ponudek: 4537 Din 50 p.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe so priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle uveljaviti glede nepremičnin v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Murški Soboti, oddel. IV., dne 5. okt. 1937.

J. 355/37

Dražbeni oklic

Dne 26. novembra 1937 ob 1/2 9. uri bo pri tem sodišču v sobi št. 18 dražba nepremičnin: hiša z gospodarskim poslopjem in njiv.

Zemljiška knjiga: Kruplivnik 1/10 vl. št. 51 in 7/10 vl. št. 220 k. o. Radovci.

Cenilna vrednost: 9607 Din. 35 p.
Najmanjši ponudek 6404 Din 84 p.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe so priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle uveljaviti glede nepremičnin v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Murški Soboti oddel. IV., dne 5. okt. 1937.

Proda se

4 prav poceni hiša z električno razsvetljavo, vrtom in pol orala funduša. Več se poizve v Murški Soboti, Mala Kaniža štev. 23.

HALO! Po niski ceni izvršimo žaganje drv in pumpanje vode iz kleti (peovnice) in studencev z motorjem. Gremo tudi na deželo. Priporočava se za cenj naročila

Verban & Vogrinčič, Murska Sobota.

J 512/37—6

Dražbeni oklic

Dne 2. novembra 1937 ob 1/2 11. uri bo pri tem sodišču v sobi št. 18 dražba nepremičnin: hiše in drugih zemljišč.

Zemljiška knjiga: Gederovci vl. štev. 16.
Cenilna vrednost: 66 050 Din.
Vrednost pritliklin: 11.586 Din.

Najmanjši ponudek: 51.757 Din 34 p.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, so priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle uveljaviti glede nepremičnin v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Murški Soboti odd. IV., dne 5. okt. 1937.

Prodajam čevljarski stroj v dobrem stanju. Interesenti naj si stroj ogledajo na Gorici pri Kos Štefanu 57.